

arrest

GERECHTSHOF DEN HAAG

Afdeling Civiel recht

Kamer voor het Kwekersrecht

Zaaknummer : 200.204.297/01

Zaaknummer rechtbank : C/09/384910/ HA ZA 11-176

arrest van 13 februari 2018

inzake

N, **B.V.**,
gevestigd te Den Hoorn, gemeente Midden-Delfland,
appellante in principaal beroep, geïntimeerde in incidenteel beroep,
hierna te noemen: **N**
advocaat: mr. T.F.W. Overdijk te Amsterdam,

tegen

1. **CV K**,
gevestigd te 's-Gravenzande,
2. **FA K**, **V.O.F.**,
gevestigd te 's-Gravenzande,
3. **L**,
wonende te Maasdijk, gemeente Westland,
geïntimeerden in principaal beroep, appellanten in incidenteel beroep,
hierna afzonderlijk te noemen **K**, **CV, K** en **L** en gezamenlijk
aangeduid als: **K** c.s.,
advocaat: mr. P.J.L.J. Duijsens te Den Haag.

1. Het geding

1.1. Bij exploiten van 3 oktober 2016 uitgebracht aan **K** c.s. is **N** in hoger beroep gekomen van een door de rechtbank Den Haag tussen enerzijds **N** en anderzijds **K** en **L** gewezen vonnis van 6 juli 2016. Bij memorie van grieven met producties heeft **N** vijf grieven aangevoerd en haar eis vermeerderd. Bij memorie van antwoord heeft **K** c.s. de grieven en eisvermeerdering bestreden en tevens voorwaardelijk incidenteel appel ingesteld. **N** heeft hierop gereageerd bij memorie van antwoord in incidenteel appel met producties.

1.2. Vervolgens hebben partijen op 27 november 2017 de zaak doen bepleiten door hun hiervoor genoemde advocaten, beiden aan de hand van overgelegde pleitnotities. Ter gelegenheid van het pleidooi heeft **N** een akte houdende overlegging aanvullende producties genomen, met producties 9 tot en met 14. Daarnaast heeft de advocaat van **N** bij e-mailbericht van 23 november 2017 een aanvullende

kostenspecificatie overgelegd. Ten slotte is arrest gevraagd.

2. De feiten

2.1. De door de rechtbank in het vonnis van 6 juli 2016 vastgestelde feiten zijn niet in geschil. Ook het hof zal daar van uitgaan.

2.2. N houdt zich bezig met het kweken, veredelen en verpakken van bloembollen, alsmede met de handel in bloembollen, zaden en aanverwante artikelen. Zij heeft zich daarbij gespecialiseerd in de soorten *Amaryllis L* en *Hippeastrum Herb*.

2.3. Op de verleningscertificaten van kwekersrechten voor de navolgende rassen (hierna: de beschermde rassen) staat N vermeld als kwekersrechthouder:

Amaryllis L:

2.3.1. communautair kwekersrecht, verleend op 19 oktober 1998 bij beslissing nummer EU 3747, voor het ras 'NYMPH';

2.3.2. Nederlands kwekersrecht, verleend op 12 augustus 1999 en ingeschreven onder volgnummer 18817, voor het ras 'EXPOSURE';

2.3.3. Nederlands kwekersrecht, verleend op 11 juli 2003 en ingeschreven onder volgnummer 21115, voor het ras 'GRAND CRU';

Hippeastrum Herb:

2.3.4. communautair kwekersrecht, verleend op 30 januari 2006 bij beslissing nummer EU 16880, voor het ras 'POPOV';

2.3.5. communautair kwekersrecht, verleend op 23 september 2002 bij beslissing nummer EU 10122, voor het ras 'WHINYM'; en

2.3.6. communautair kwekersrecht, verleend op 27 maart 2006 bij beslissing nummer EU 17088, voor het ras 'CHERNYM'.

2.4. K is een teler van bloemen.

2.5. G exploiteerde tot het voorjaar van 2010 een bloembollenkwekerij op een aan hem toebehorend perceel aan de Zanddijk te 's-Gravenzande (hierna: de Zanddijk) en op een van L gehuurd perceel aan de Lange Kruisweg te Maasdiik (hierna: de Lange Kruisweg, tezamen ook wel te noemen: de percelen van G). G teelde op deze percelen onder meer bloembollen voor K.

2.6. N heeft, daarbij vertegenwoordigd door Royalty Administration International C.V., in 2009 met betrekking tot, onder andere, de beschermde rassen een licentieovereenkomst met G gesloten, waarbij het G is toegestaan om – kort samengevat – plantgoed en bloeibare bollen van de beschermde rassen te vermeerderen, voort te brengen en/of te verhandelen. De overeenkomst houdt onder meer in:

Bij beëindiging van deze overeenkomst vervallen alle bij of krachtens deze overeenkomst aan Licentienemer toegekende of voortvloeiende rechten en bevoegdheden. Het is licentienemer toegestaan lopende opdrachten af te werken. Aansluitend daaraan is Licentienemer tegenover Licentiegever verplicht om binnen 30 (dertig) dagen al het plantmateriaal van de rassen te vernietigen of in overleg

aan Licentiegever terug te leveren.

Op grond van deze overeenkomst heeft G zowel bloeibare bollen (in deze procedure ook wel aangeduid als en hierna te noemen: leverbare bollen) van de beschermde rassen geteeld als plantgoed van de beschermde rassen voortgebracht.

2.7. Bollen van de beschermde rassen worden geteeld door kleine (stukjes) bolletjes, een schub of klister, op te kweken tot de bolletjes een spruit hebben. Vervolgens worden die bolletjes uitgepoot en groeien ze uit tot leverbare bollen.

2.8. Omdat G in gebreke bleef met betaling van licentievergoedingen voor geleverd plantmateriaal en aangaf niet tot betaling in staat te zijn, heeft N de licentieovereenkomst bij brief van 6 mei 2010 met onmiddellijke ingang beëindigd. N heeft G daarbij gesommeerd over te gaan tot teruggave van al het plantmateriaal van de beschermde rassen.

2.9. Ter zekerheid voor de nakoming van haar vordering tot afgifte heeft N op 19 mei 2010 ten laste van G en L conservatoir beslag gelegd op onder meer de te velde staande beplanting, inbreukmakende plantmaterialen en leverbare bollen van de beschermde rassen die aanwezig waren op de percelen van G

2.10. G heeft zijn bedrijfsmatige activiteiten gestaakt en is in dienst getreden bij K. K heeft de bollenteelt van G geheel of gedeeltelijk overgenomen.

2.11. In het kader van de sanering van zijn schulden heeft G in juli 2010 de Zanddijk verkocht aan V. N heeft tegen betaling door V van een bedrag van € 50.000,- afstand gedaan van een aan haar door G verleende (tweede of derde) hypotheek, alsmede het op 19 mei 2010 gelegde beslag opgeheven.

2.12. K en N hebben overleg gevoerd over een eventueel af te sluiten licentieovereenkomst. Die is echter niet tot stand gekomen. N heeft vervolgens op 3 september 2010 opnieuw beslag gelegd op de te velde staande beplanting en inbreukmakende plantmaterialen van de beschermde rassen aanwezig op de percelen van G

3. Het geschil

3.1. In eerste aanleg heeft N na vermeerdering van haar eis gevorderd, samengevat:

- K t te veroordelen iedere inbreuk op haar kwekersrechten op de beschermde rassen te staken en gestaakt te houden, met afgifte van inbreukmakend plantmateriaal en opgave van gegevens met betrekking tot de door de gestelde inbreuk gerealiseerde winst, een en ander met bepaling van een dwangsom;
- K te veroordelen tot betaling van een bedrag van € 432.989,42;
- K te veroordelen tot vergoeding van door de gestelde inbreuk geleden

schade en/of afdracht van de verder gemaakte winst, op te maken bij staat;

- met veroordeling van K in de volgens artikel 1019h van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: Rv) vast te stellen volledige proceskosten;

- L te bevelen te gehengen en te gedogen dat het in beslag genomen en op de Lange Kruisdijk aanwezige plantmateriaal van de beschermde rassen aan N zal worden afgegeven dan wel zal worden gerooid of anderszins verwijderd.

3.2. De rechtbank heeft de vorderingen afgewezen. De rechtbank heeft niet bewezen geacht dat K plantgoed dat in september 2010 nog op de percelen van G aanwezig was, heeft vermeerderd of verkocht en evenmin dat K leverbare bollen die zich in september 2010 nog op de percelen van G bevonden, heeft gebruikt om daaruit bloemen te telen. De rechtbank heeft wel aangenomen dat K leverbare bollen via B heeft verkocht voor de consumentenmarkt. Naar het oordeel van de rechtbank is een dergelijke bol echter geen teeltmateriaal in de zin van artikel 1 sub f van de Zaaizaad en Plantgoed Wet (hierna: ZPW). Als een leverbare bol wel zou moeten worden aangemerkt als teeltmateriaal tot aan de verkoop ervan, heeft K naar het oordeel van de rechtbank geen voorbehouden handelingen in de zin van artikel 57 lid 1 ZPW verricht. K heeft geen teeltmateriaal voortgebracht of vermeerderd omdat de bollen reeds in de grond stonden toen K de teelt overnam, aldus de rechtbank. Voor wat betreft de door Gemeenschapskwekersrechten beschermde rassen moet hetzelfde worden geoordeeld. Het beroep van N op de bescherming van oogstmateriaal in de zin van artikel 57 lid 4 ZPW en 13 lid 3 van de Gemeenschapskwekersrechtverordening (Verordening (EG) Nr. 2100/94 van de raad inzake het communautaire kwekersrecht, hierna ook: GKVo) heeft de rechtbank als onvoldoende gemotiveerd afgewezen. Met de afwijzing van de vorderingen tegen K vervalt ook iedere grond voor het gevorderde tegen L

3.3. In het principaal beroep vordert N dat het hof het bestreden vonnis vernietigt en, opnieuw rechtdoende, haar vorderingen alsnog toewijst. N kan zich in het geheel niet verenigen met het vonnis en formuleert vijf grieven. In aanvulling daarop breidt zij in hoger beroep (de grondslag van) haar eis uit met – samengevat – verhandeling van materiaal van de beschermde rassen onder andere aanduidingen dan de ingeschreven rasbenamingen en onrechtmatig handelen en profiteren van wanprestatie. K c.s. bestrijdt de grieven en de eisvermeerdering.

3.4. In voorwaardelijk incidenteel beroep vordert K c.s., voor zover het principaal beroep slaagt, het vonnis te vernietigen, met veroordeling van N in de proceskosten van het hoger beroep. K c.s. voert grieven aan tegen – samengevat – het oordeel van de rechtbank dat N rechthebbende is op de beschermde rassen (grief I) en het oordeel dat vaststaat dat K de bloembollen van de beschermde rassen niet heeft versnipperd, maar heeft verkocht (grief II). N bestrijdt de grieven.

4. Beoordeling van het hoger beroep

partijen

4.1. Bij de comparitie in eerste aanleg heeft N, naar aanleiding van het verweer dat N niet-ontvankelijk in haar vorderingen tegen K zou zijn

omdat de firma K is opgeheven, verzocht om ‘partijvervanging’ omdat zij had begrepen dat K CV het bedrijf van K t had overgenomen. De rechtbank heeft in het bestreden vonnis het niet-ontvankelijkheidsverweer verworpen en uitsluitend vonnis gewezen in de zaken tegen K en L. In hoger beroep heeft N zowel K en L, als K CV gedagvaard. De vraag is hoe het dagvaarden van K CV zich verhoudt tot het beginsel dat een rechtsmiddel moet worden ingesteld tegen de processuele wederpartij in de voorafgaande instantie (HR 8 februari 1980, NJ 1980, 316). Het hof moet die vraag ambtshalve beantwoorden (HR 21 februari 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC0519). Omdat partijen zich hierover nog niet hebben uitgelaten, zal het hof hen in de gelegenheid stellen dat alsnog te doen, alvorens een beslissing te nemen over de ontvankelijkheid van het hoger beroep tegen K CV.

kwekersrecht

4.2. Het hof is met de rechtbank van oordeel dat vast staat dat N houdster is van de kwekersrechten. N heeft door overlegging van kopieën van de certificaten aangetoond dat de kwekersrechten aan haar zijn verleend (productie 28 van N in eerste aanleg) en zij heeft door overlegging van recente uitdraaien uit de registers laten zien dat die rechten nog van kracht zijn (producties 2, 3 en 4 van N in hoger beroep en productie 1 in eerste aanleg). Voor zover K c.s. haar betwisting dat N rechthebbende is en haar incidentele grief tegen het oordeel van de rechtbank op dat punt heeft willen handhaven na overlegging van de laatstgenoemde producties door N, moet die betwisting in het licht van genoemde producties worden verworpen. K c.s. heeft ook niet duidelijk gemaakt waarom de genoemde combinatie van producties onvoldoende zou zijn, afgezien van het punt dat de namen ‘White Nymph’ en ‘Cherry Nymph’ niet worden vermeld op de overgelegde certificaten en uitdraaien uit de registers. Wat betreft die naamgeving heeft N echter – onder meer al in de inleidende dagvaarding – uitgelegd dat die namen merknamen zijn voor de rassen CHERNYM en WHINYM, waarvoor de verleningscertificaten en uitdraaien uit de registers wel zijn overgelegd.

inhoud kwekersrecht

4.3. Het hof is met N van oordeel dat het telen en verkopen van bollen van kwekersrechtelijk beschermde Amaryllisrassen handelingen zijn die zowel onder de ZPW als onder de GKVo zijn voorbehouden aan de kwekersrechthebbende. De artikelen 57, eerste lid, ZPW en 13, tweede lid, GKVo bepalen dat de houder van een kwekersrecht onder meer het uitsluitend recht heeft teeltmateriaal, respectievelijke componenten van een beschermd ras voort te brengen of in de handel te brengen. Dat het telen en verkopen moet worden gekwalificeerd als respectievelijk voortbrengen en in de handel brengen staat niet ter discussie. Partijen verschillen alleen van mening over het antwoord op de vraag of een bloembol kan worden aangemerkt als teeltmateriaal in de zin van artikel 57, eerste lid, ZPW en component in de zin van artikel 13, tweede lid, GKVo.

4.4. De bovengenoemde vraag moet naar het oordeel van het hof bevestigend worden beantwoord. De ZPW definieert teeltmateriaal als ‘planten en plantendelen die bestemd zijn om voor de teelt van gewassen of ter vermeerdering te dienen dan wel daartoe gebruikt worden’ (artikel 1 sub f ZPW). Bloembollen zijn planten of plantendelen die bestemd zijn voor de teelt van gewassen of ter vermeerdering te dienen. Partijen maken daarbij onderscheid tussen niet-leverbare bollen (ook wel aangeduid als ‘plantgoed’), die nog zo

klein zijn dat ze uitsluitend worden gebruikt voor de verdere teelt van bollen, en leverbare bollen (ook wel aangeduid als 'bloei-bare bollen'), die worden gebruikt om er bloemen uit te laten groeien. Beide soorten bollen zijn bestemd voor de teelt van de gewassen. De niet-leverbare bollen zijn bestemd voor de verdere teelt van bollen. De leverbare bollen zijn bestemd voor de teelt van bloemen. Anders dan de rechtbank lijkt te hebben aangenomen, is in dit verband niet relevant of de bollen worden verkocht op de consumentenmarkt. Ook consumenten zullen de bollen immers gebruiken om er bloemen uit te laten groeien. Weliswaar is die teelt in de privé-sfeer op grond van artikel 57, derde lid, sub a ZPW uitgezonderd van het exclusieve recht van de kwekersrechthouder, maar dat laat onverlet dat de bollen plantendelen zijn die bestemd zijn voor de teelt van gewassen en dat de verkoop van die bollen aan de consument dus valt onder het exclusieve recht van de kwekersrechthouder.

4.5. Om vergelijkbare redenen moet een bloembol naar het oordeel van het hof worden aangemerkt als een 'component' in de zin van artikel 13, tweede lid, GKVo. Over componenten bepaalt artikel 5, derde lid, GKVo het volgende:

Een plantengroep bestaat uit volledige planten of plantdelen voor zover die delen volledige planten kunnen voortbrengen. Volledige planten en plantdelen worden hierna "componenten" genoemd.

Mede gelet op het feit dat in andere taalversies van deze bepaling, waaronder de Engelse, Franse en Duitse, de definitie van 'componenten' in de tweede zin uitdrukkelijk terugverwijst naar de eerste zin waarin wordt gesproken over 'volledige planten of plantdelen voor zover die delen volledige planten kunnen voortbrengen' moet worden aangenomen dat het begrip 'componenten' in de GKVo betekent: volledige planten of plantdelen voor zover die delen volledige planten kunnen voortbrengen. Een bloembol is een plantendeel dat een volledige plant kan voortbrengen en dus een component in de zin van artikel 13, tweede lid, GKVo.

4.6. De omstandigheid dat de bollen zijn gerooid, maakt, anders dan K c.s. heeft gesuggereerd (en aan het begin van deze procedure ook N heeft aangenomen), niet dat de bollen de status van teeltmateriaal of componenten verliezen. Een beperking van teeltmateriaal tot ongerooid materiaal is niet te lezen in de hiervoor geciteerde definities van teeltmateriaal en componenten. Bovendien verdraagt een dergelijke uitleg zich niet met het gegeven dat ook verkoop, invoer en uitvoer als voorbehouden handelingen worden aangemerkt, terwijl die handelingen in het algemeen juist zullen worden verricht met betrekking tot gerooid bollen.

4.7. Het feit dat de ZPW en GKVo een specifiek, meer restrictief regime kent voor geoogst materiaal (artikel 57, vierde lid, ZPW en artikel 13, derde lid, GKVo), betekent niet dat gerooid bollen onder dat regime vallen en niet kunnen worden aangemerkt als teeltmateriaal. De regeling voor handelingen met betrekking tot oogstmateriaal is bedoeld als een uitbreiding op de rechten die kwekersrechthebbers hebben met betrekking tot teeltmateriaal en moet dus zien op ander materiaal dan materiaal dat al wordt beschermd als teeltmateriaal. Naar het oordeel van het hof moeten bij de rassen van de gewassen waarop deze zaak betrekking heeft niet de bollen, maar snijbloemen die niet worden gebruikt voor de teelt of vermeerdering van de gewassen worden aangemerkt als oogstmateriaal.

bewijs voorbehouden handelingen K

4.8. Tussen partijen staat vast dat K de bollenteelt heeft overgenomen van G, waaronder de teelt van bollen van de beschermde rassen. Zij verschillen van mening over het antwoord op de vraag of K de bollen van de beschermde rassen verder heeft geteeld en heeft verkocht (standpunt N) of heeft laten versnipperen (standpunt K). Op grond van het navolgende houdt het hof voorshands, behoudens tegenbewijs, het standpunt van N voor juist.

4.8.1. Ten eerste staat tussen partijen vast dat, nadat K de bollenteelt had overgenomen van G, G in dienst van K werkzaamheden met betrekking tot de bollen heeft verricht. Onder ede heeft G verklaard dat de bollen in augustus en september 2010 zijn geroid, gedroogd en gesorteerd en dat de bollen daarna deels door K voor eigen gebruik zijn gebruikt en deels zijn verhandeld. Daarnaast heeft G onder ede verklaard dat bij zijn weten de bollen van de beschermde rassen niet zijn versnipperd en dat hij die wetenschap baseert op het feit dat hij een deel van de bollen van de beschermde rassen zelf heeft verwerkt. Op grond hiervan acht het hof de stelling van N dat K in 2010 de teelt van de bollen van de beschermde rassen heeft afgemaakt, voorshands, behoudens tegenbewijs, bewezen. Hetgeen K c.s. tot nu toe daartegen heeft aangevoerd, waaronder dat de arbeidsovereenkomst tussen G en K 'met een hoop narigheid' is beëindigd en de verklaring onder ede van de heer H.A. K dat de bollen van de beschermde rassen zijn versnipperd, is voorshands onvoldoende om het bewijs voor die stelling te ontzenuwen.

4.8.2. Ten tweede staat tussen partijen vast dat K leverbare bollen heeft geleverd aan het bedrijf van B en dat op de door K getekende nota's voor die leveringen namen van beschermde rassen worden vermeld (productie 20 van N in eerste aanleg). Dat heeft K erkend tijdens de comparitie van partijen in eerste aanleg. Daarnaast heeft B onder ede verklaard dat hij in juni 2010 bollen heeft gekocht van K, waaronder bollen van de beschermde rassen, en dat die in augustus en september 2010 aan hem zijn geleverd. Daarnaast heeft hij verklaard dat hij een deel van de geleverde bollen, waaronder bollen van de beschermde rassen, heeft geïnspecteerd en heeft gezien dat het bollen waren die hij had gekocht van K. Ten slotte heeft N een kopie overgelegd van een op 29 juli 2010 door de Stichting Bloembollenkeuringsdienst (hierna: BKD) aan K afgegeven certificaat voor leverbare bollen op de locaties aan de Zanddijk en de Lange Kruisweg, waarop onder meer bollen van de beschermde rassen staan (productie 1-a van N in hoger beroep). N heeft aangevoerd dat de aanvraag van dat certificaat impliceert dat K het plan had de bollen te verkopen en dat de afgifte van dat certificaat impliceert dat BKD de bollen kort voor de afgifte datum nog heeft gekeurd. Op grond hiervan acht het hof voorshands, behoudens tegenbewijs, de stelling van N dat K in 2010 leverbare bollen van de beschermde rassen heeft verkocht aan B, bewezen. Hetgeen K c.s. tot nu toe daartegen heeft aangevoerd, waaronder dat K bollen van een ander wit Amaryllisras heeft geleverd aan B, dat er bij B sprake is van 'grote spanningen richting K' en de verklaring onder ede van de heer K dat de bollen van de beschermde rassen zijn versnipperd,

is voorshands, behoudens tegenbewijs, onvoldoende om het bewijs voor die stelling te ontzenuwen.

4.8.3. Ten derde staat tussen partijen vast dat een deel van de bollen waarvan K in 2010 de teelt heeft overgenomen, plantgoed betrof, dat niet geschikt is voor de teelt van bloemen. Op grond van de navolgende bewijsmiddelen acht het hof de stelling van N dat K dit plantgoed heeft verhandeld of verder heeft geteeld en vervolgens als leverbare bollen heeft verhandeld, voorshands bewezen, behoudens tegenbewijs. N heeft een kopie overgelegd van een op 22 september 2010 door BKD aan K afgegeven certificaat voor plantgoed op de locaties aan de Zanddijk en de Lange Kruisweg, waarop onder meer plantgoed van de beschermde rassen staat (productie 1-b van N in hoger beroep). Daarnaast heeft B onder ede verklaard dat hij in november 2010 een bod heeft gedaan op plantgoed uit de tuin van G. Bovendien heeft N stukken in het geding gebracht die eruit zien als aflevernota's van K voor leveringen van leverbare bollen van de beschermde rassen in de periode augustus 2011 tot oktober 2011 (productie 6 van N in hoger beroep). Hetgeen K c.s. tot nu toe daartegen heeft aangevoerd, waaronder dat K een bloementeler was in plaats van een bollenteler, dat de bollenteelt 'slechte handel' was, de verklaring onder ede van de heer K dat de bollen van de beschermde rassen zijn versnipperd en het verweer dat bij de bedoelde aflevernota's 'wellicht sprake [is] van vervalsingen', is voorshands onvoldoende om het bewijs voor die stelling te ontzenuwen.

licentie

4.9. Voor zover K c.s. met haar opmerking dat V heeft betaald voor een 'licentie', heeft bedoeld te betogen dat N moet worden geacht toestemming te hebben gegeven voor de voorshands aangenomen teelt- en verkoopactiviteiten van K, wordt dat betoog verworpen. N betwist dat uitdrukkelijk en heeft ter onderbouwing van haar betwisting correspondentie overgelegd tussen de advocaten van N en V, waarin de betaling uitsluitend in verband wordt gebracht met de opzegging van de hypotheek en de doorhaling van het door N gelegde beslag, maar niet met de betaling van een licentie. In het licht daarvan kan niet als vaststaand worden aangenomen dat V heeft betaald voor een licentie. K c.s., op wie de bewijslast van de gestelde toestemming rust, heeft ook niet, althans niet voldoende specifiek bewijs aangeboden van de gestelde toestemming.

conclusie

4.10. Het hof zal de zaak naar de rol van 13 maart 2018 verwijzen voor een akte aan de zijde van N, waarin zij zich uitlaat over de ontvankelijkheid van het hoger beroep tegen K CV. K c.s. zal in de gelegenheid worden gesteld daarop te reageren bij antwoordakte.

4.11. Daarnaast zal K c.s. worden toegelaten tot het leveren van tegenbewijs tegen de voorshands bewezen stellingen van N met betrekking tot de teelt en verkoop van bollen van de beschermde rassen. Als K c.s. in dat verband getuigen wil horen die al zijn gehoord in het kader van het voorlopig getuigenverhoor, zal K c.s. bij de opgave van de te horen getuigen moeten uitleggen waarom die getuigen opnieuw moeten

worden gehoord.

4.12. Het hof beschikt al over een kopie van de volledige procesdossiers in eerste aanleg en in hoger beroep, inclusief producties, zodat overlegging daarvan voor een getuigenverhoor niet nodig is.

4.13. Verdere oordelen en beslissingen in het principaal en incidenteel beroep zullen worden aangehouden.

5. Beslissing

Het hof

5.1. verwijst de zaak naar de rol van 13 maart 2018 voor een akte aan de zijde van N waarin zij zich kan uitlaten over de ontvankelijkheid van het hoger beroep tegen K CV;

5.2. laat K c.s. toe tot het leveren van tegenbewijs tegen de in dit arrest voorshands bewezen geachte stellingen van N met betrekking tot de teelt en verkoop van bollen van de beschermde rassen;

5.3. bepaalt dat, indien K c.s. getuigen wil doen horen, de getuigenverhoren zullen worden gehouden in een der zittingszalen van het Paleis van Justitie aan de Prins Clauslaan 60 te Den Haag ten overstaan van de hierbij benoemde raadsheer-commissaris mr. P.H. Blok, op vrijdag 20 april 2018 om 9:30 uur;

5.4. bepaalt dat, indien één der partijen binnen veertien dagen na heden, onder gelijktijdige opgave van de verhinderdata van beide partijen en de te horen getuigen in de maanden mei tot en met juli van 2018, opgeeft dan verhinderd te zijn, de raadsheer-commissaris (in beginsel eenmalig) een nadere datum en tijdstip voor de getuigenverhoren zal vaststellen;

5.5. houdt iedere verdere beslissing aan.

Dit arrest is gewezen door mr. P.H. Blok, mr. R. Kalden, mr. C.J.J.C. van Nispen, mr. J.M.A. de Roos en mr. C.J.A. Groenewoud en is uitgesproken ter openbare terechtzitting van 13 februari 2018 in aanwezigheid van de griffier.

Voorzitschift,
De Griffier van het Gerechtshof
te Den Haag

